

Stadswandelen in de voetsporen van Sweelinck

15-09-2012 20:05 | Jaco van der Knijff | 0

AMSTERDAM – De Sweelinck Stadswandeling in Amsterdam voert langs plaatsen waar Sweelinck geweest moet zijn en langs objecten die hij gezien moet hebben. Van de stadsorganist zélf is na bijna 400 jaar geen spoor meer te bekennen.

De tocht begint in de Kalverstraat, bij het Amsterdam Museum. Gids Don Remkes van Gilde Amsterdam Mee in Mokum legt uit dat het Amsterdam waarin Sweelinck tussen 1564 en 1621 rondwandelt een spectaculaire periode doormaakt. Aanvankelijk is de stad rooms-katholiek en bezaaid met kloosters. Na de alteratie in 1578 worden de kloosters door het nieuwe stadsbestuur onteigend en krijgen ze een nieuwe functie: weeshuis, tuchthuis, gasthuis. Parochiekerken en kapellen worden omgedoopt –Sint-Nicolaaskerk wordt Oude Kerk, Heilige Stede heet nu Nieuwezijds Kapel– en wordt gebruikt voor de protestantse eredienst. Sweelinck zelf moet als organist van de Oude Kerk nu na de dienst de Geneefse psalmmelodieën laten horen.

Het is de tijd van de pestepidemieën, van de explosieve bevolkingsgroei en stadsuitbreiding, van de oprichting van de Stadsbank van Lening. Het prachtige Oost-Indisch Huis in de Oude Hoogstraat herinnert aan de bloeitijd van de VOC. Sweelinck moet net als de rest van Amsterdam zijn uitgelopen naar de Schreierstoren toen in 1595 de eerste schepen richting Oost-Indië vertrokken.

Het is ook de tijd van de dichters Bredero, Vondel en Hooft. Van architect Hendrick de Keyser, die in Amsterdam tal van huizen in zijn kenmerkende renaissancestijl neerzet. Van graankoopman en dichter Roemer Visscher en diens dochter Maria Tesselschade. Volgens Remkes heeft Sweelinck deze mensen allemaal gekend. Zij vormden het netwerk waarin de stadsorganist zich bewoog.

Vondel heeft een standbeeld en een park, voor Bredero staat op de Nieuwmarkt een gedenkteken, het huis van Roemer Visscher aan de huidige Geldersekade is nog aan te wijzen. Bij Sweelinck, in zijn tijd toch de Orpheus aan de Amstel genoemd, ligt het anders. Geen standbeeld en geen woonhuis. In de Koestraat moet rond huidig nummer 15 het gezin gewoond hebben. Niets in deze tussenstraat verwijst echter naar de roemrijke "organistenmaker" en zijn tijd.

Anders is het in de Oude Kerk, na bijna drie uur eindpunt van de wandeling. Wie bij binnenkomst omhoogkijkt, ziet op de eikenhouten gewelven de schilderijen die Sweelinck gezien moet hebben. Verderop, in de kooromgang, bij zerk nummer 99, is in 1621 het lichaam van Sweelinck begraven. Het graf is al in 1666 geruimd, weet de gids.

Maar hier wordt dan wél de herinnering aan de organist levend gehouden. Met een beeld van Sweelinck uit 2005 en met een gedenkplaat op een pilaar. Dat is alles wat er in Amsterdam rest van deze Orpheus. Buiten zijn muziek dan.

De kosten voor de stadswandeling bedragen 10 euro. Meer informatie:

www.gildeamsterdam.nl/stadswandelingen/sweelinck/24

